

fólkatingsvalið 94

Hví so smásáurur, Finnbogi tak heldur í egnan barm

Vit standa fyri valinum, um vit skulu senda tvey "konservativ", borgarlig umboð á danating, ella eitt fólksins umboð og eitt borgarligt. Tað er greitt, at tungt verður at fáa vinstravongin umboðaðan, tá allar atkvøðurnar hjá tjóðveldisflokkinum, verkamannafylkingini og sjálvstýrisflokkinum fara fyri skeyti skrivar Atli Dam, fólkatingsmaður

Ikki eiti á sum Finnbogi Ísakson tykist beiskur um at Javnaðarflokkurin nú noyðist í samgongu, hóast veljarin 7. juli so harðliga peikaði á aðrar flokkar (borgarligar).

Tað kundi ljóðað sum heldur Finnbogi, at Tjóðveldisflokkurin eigur slíkt »brøðralag« á hjá Javnaðarflokkinum, at hesin skuldi sett seg hendur í favn, nú aðrir flokkar ikki megnaðu at skipa landsstýri.

Nei, sum ábyrgdarflokkur mátti hann »sjálvur taka røður í hond, tá ongin annar kundi«, og tað sást sjálvt undir samráðingunum, at Javnaðarflokkurin kundi vera við til at skapa semju.

Nú er tað so, at Sosialurin skrivur sera óheft av Javnaðarflokkinum og sum einasta alternativ til Dimmalætting – m.a. tí vit eru mong, sum úr egnum lumma hava skoytt upp til raksturin – er Sosialurin nú leikpallur hjá fólki úr øllum flokkum, sum altíð fáa innivist so leingi blaðrúmd er.

Hetta er stórbroyting í

mun til fyrr, har bløðini einans hýstu flokssjónarmiðum.

Tí er skeivt at gerast so »formermaður« um, at Sosialurin vísir á, at vandi er fyri at Tjóðveldisflokkurin í andstøðuoyðimørk fer at nýta kreftirnar uppá eina agitation, sum so lúdir móguleikar eru fyri at fremja júst nú.

Javnaðarflokkurin virðir avgerðir tykkara í 1993 um at taka medábyrgd, og er samdur í at úrslitini, rokkin tað góða árið, virkað bleiv, tey kunu vit í felag halda frammi sum neyðug og positiv stig ávegis ímóti frægari tíðum.

Men vit billa okkum ikki inn, at tit gjørdur hetta fyri Javnaðarflokksins skuld.

Persónliga havi eg ofta roynt at gingið nýggjar leiðir í politikki, tá neyðugt var.

T.d. var sjálvstýrismeirluti aftan á valið í 1974, og tá sambandsflokkurin ikki vildi ásanna hetta, mátti onkur taka stig til eina so sera lögna og óhugsandi samgongu sum hana ímillum Fólká, Tjóðveldis- og

Javnaðarflokkin.

Hon royndist í 6 ár, og helt eg meg hava góð persónlig viðurskipti við flestar, sum samarbeiddu tá. Hetta forðaði tó ikki fyri, at eg nakað seinni kendi meg sera særðan av eini bak tungu frá Finnboga Ísakson. Ikki tí at eg hevði væntað serligt brøðralag, men tó ávísar virðing.

Hóast hetta veitst tú, at eg fleiri ferðir síðan havi mælt til eina samgongu, sum veruliga kundi fingið nakað

á skaftið, nevniliga Sambands – Javnaðarf. og Tjóðveldisfl. Hesum hava tit og sambandsmenn altíð vist aftur.

Men einaferð tóku tit saman við Sambandsflokkinum, tá eg mælti tykkum til, men brøðralagið rakk so stutt, at tit valdu Fólkaflokkin heldur enn okkum, og tað gjørdist jú veruliga omanlopið, tí nærum onki hendi hesa tíðina, og tey harðligu tiltøk, framd vóru, ikki lagað til búskaparlugu

støðuna. Hetta endaði jú eisini í úrtíð og útvíð eitt ár fór fyri skeytið. Ja, ein kann siga, at meginparturin av 1989 var burturspiltur og virkað bleiv 1/2 ár í 1990.

Samvinna ímillum Sambandsflokkin og Tjóðveldisflokkin hevur bert ein móguleika, nevniliga við Javnaðarflokkinum sum samskipara, sum tí partinum, ið kundi tryggjað samarbeiði og skapa semjurnar.

Hetta treytaði sjálvsagt, at borgfríður var á tjóðskaparlaga økinum, t.v.s. at ein bert framdi neyðugar og náttúrligar broytingar í samskiptinum við danir, og broytingar allir triggir partarnir vóru samdir um.

Eisini hesaferð mælti Javnaðarflokkurin til samgongu millum Sambandsflokkin, Javnaðarflokkin, Tjóðveldisflokkin og Verkamannafylkingina, men tit søgdu nei og Sambandið segði nei.

Tað var frægasta sam-

gongan undir verandi umstøðum, og í samvinnu við danir er ríviligt at fáa upp á pláss aftur, har teir hava gjørt seg inn á sermálsøki og har vit mugu og skulu hava størri medábyrgd og medvitan, t.v.s. í fíggjarmálum og viðvíkjandi peningaskipanini, sum nærum ikki virkar.

Nú fingi vit so bert ta næstbestu samgonguna av teimum móguligum.

Óg tit halda fram at skapa »polarisering« og skilnað.

Vit standa yvirfyri valinum, um vit skulu senda tvey »konservativ«, borgarlig umboð á danating, ella eitt fólksins umboð og eitt borgarligt.

Tað er greitt, at tungt verður at fáa vinstravongin umboðaðan, tá allar atkvøðurnar hjá Tjóðveldisflokkinum, Verkamannafylkingini, Sjálvstýrisflokkinum, Kristiliga Fólkaflokkinum og Zachariasi Wang fóru fyri skeytið.

Atli P. Dam

Lesarabrøv

At rudda bótir um umdømið

Umdømi okkara í útheiminum er longu farið í omnu sína. At bæta um umdømið aftur gerst ikki eftir einum degi, og tað gerst heldur ikki av einum førøyskum fólkatingslimi.

Men umdømi hevur týðning fyri allar avtalur, sum vit í framtíðini skulu gera. Tað veri seg við danska statin, ES ella onnur. Umdømið er úrslitið av ríknunum politikki í Føroyum, og hvussu vit vísa okkum uttan fyri oyggjarnar.

Á lögtingsvalinum vísti veljarin vit og dirvi at tveita fleiri av gomlu politikarunum á dyr. Hendan ábyrgdarsensla, at velja onnur enn tey gomlu, gevur sjálvsvirðing og bótir um umdømið.

Vit skulu longu í næsta mánað aftur at tingast við donsku stjórnina. Á skránni er endurfigging av eini lítilli milliarð. Tá kundu vit aftur vænta at verða endavend í donskum fjølmiðlum og ikki verður stuttligt at siggja skilið, um vit tá hava valt somu persónar aftur í Fólkatingið. Ikki tí at vit skulu spyrja, hvat danskir fjølmiðlar siga, men danskir politikarar duga eisini at lurta og lesa.

Eitt skilgott val hevði verið at skift báðar fólkatingslimirnar út. Tað hevði víst øllum, at ein upprudding er á veg.

Tá hevði umdømið kvinkast rætta vegin. Tá kundu vit við røttum ryggi kravt virðingina

aftur og møst á jøvnum føti. Tá kundu vit vist, at eitt føroyskt umboð í Fólkatinginum ikki er nokur automatisk atkvøða hjá einhvørjari danskari stjórn. Tá høvdu vit vist, at vit eisini hava dirvi at siga nei til órimiligar treytir, sum ikki gagna fjøldini.

Ein partur av fólkatingsarbeiðinum er at royna at skapa eitt gott umdømi – bæði millum politikarar og fólk ammars. Einasti vegur er at siga frá veruligu støðuni – so vita øll, hvar vit standa.

Eitt dømi um, hvussu fólkatingslimur kann skaða umdømið, er tá Óli Breckmann hálsfestnist við apartheiststyrð í Suðurafrika. Tað var ein umboðan av føroyska fólkinum,

sum ikki skapti virðing millum marna.

Hin fólkatingslimurin man neyvnan hava havt aðra uppgávu enn at atkvøða, tá Poul Nyrup bað onkran annan biðja hann um at atkvøða.

Sum politiska støðan er nú, er tað bert Verkamannafylkingin, sum bjóðar seg fram at standa á odda í uppruddingini. Vit hava ikki eina slóð av ørvitisprosjektum og miseydnadum royndum hangandi aftur úr okkum.

Øssur Wintheraig
valevni hjá Verkamannafylkingini

Hyggja vit at valuppleggjum, javnaðarflokkurin hevði í 1990, so siggja vit, at javnaðarflokkurin fór til val uppá at fremja nøkur neyðug ting, sum t.d.

– AT vit skuldu loysa undirgrundarmálið
– AT vit skuldu bjarga fiskastovnunum undir Føroyum

– AT vit skuldu sanera føroyska búskapin.

I dag kenna vit væl betur tað álvara, sum lá aftanfyri. Annað er, at hesi mál fóru við nógvu orkunum hjá landsstýri sum tinginum. Hetta vóru mál, sum flokkurin legði doyn á at fremja. Meginmál, sum máttu loysast fyrst og fremst, men hetta er so eisini málini, sum tikin vóru upp á ríkis-

stigi, og sum enn eru í umbúna.

Vit kunnu so til dóma-dag kjakast um avgerðirnar eru rættar ella um vit vórðu viðfarni illa ella um tóðin fer at sanna, at vit vóru illa farni, høvdu vit ikki ríkiskassan aftanfyri.

Við javnaðarumboði í Fólkatinginum fáa vit móguleikan at ávirka gongdina til frama fyri okkara samfelag, væl dyggari enn við tveimum borgarligum umboðum, tí teir borgarligu noyðast at lurta eftir pískasløggunum hjá Kirsten Jacobsen – og harvið verður tað.

Álitnið á framtíðina – atkvøðið fyri javnaðarflokkinum.

Jákup Lindenskov